

Uredništvo uprava, Ljubljana.
Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004.
Mesečna naročnina 15 litr. za ino-
samo 40 litr. — Cez. rač. Ljub.
ljana 10.650 za naročnino in 10.594
za inzerat. — Izključno sodelovanje
za oglaševanje in inosamotvo:
UPI B. A. Milana.
Rekopisov ne vračamo.

SCLOVENECE

MAJ 1944

10

SREDA

113 angloamerikanische Flugzeuge abgeschossen

Weiterhin schwere Kämpfe bei Sewastopol - 56 Sowjetflugzeuge vernichtet - Örtliche Feindvorstöße bei Nettuno abgewiesen - Der Terrorangriff vom Montag kostete den Amerikanern 86 Flugzeuge

Aus dem Führerhauptquartier, 9. Mai DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Raum von Sewastopol dauern die schweren Kämpfe an. Bei der Abwehr starker feindlicher Luftangriffe wurden durch Schlacht- und Jagdflugzeuge 46, durch Flakartillerie der Luftwaffe 10 weitere Sowjetflugzeuge abgeschossen.

Nördlich Jassy blieben schwächere Angriffe der Bolschewisten erfolglos.

Deutsche und rumänische Fliegerverbände bekämpften nördlich Tiraspol und östlich des Sereth feindliche Bereitstellungen mit guter Wirkung.

Im Landekopf von Nettuno wurden einige örtliche Vorstöße des Gegners abgewiesen.

Oberleutnant zur See d. Res. Pollmann, Kommandant eines Unterseebootjagers, versenkte im Mittelmeer sein zwölftes feindliches Unterseeboot.

Vor der nordnorwegischen Küste wurde von leichten Sicherungstreitkräften der Kriegsmarine im Zusammenwirken mit der Luftwaffe ein sowjetischer Schnellbootverband zerstört und dabei ein Schnellboot vernichtet. Bordflak, Sicherungsfahrzeuge und Marineflak sowie zum Geleitschutz eingesetzte Jagdflieger brachten vor der norwegischen Küste, über der Ostsee und dem Kanal dreizehn feindliche Flugzeuge zum Absturz.

Nordamerikanische Bomber richteten am gestrigen Tage erneut Terrorangriffe gegen das Reichsgebiet. Sie warfen auf die Reichshauptstadt und im Raum von Braunschweig Spreng- und Brandbomben, die Gebäudeschäden und Verluste unter der Bevölkerung zur Folge hatten. Luftverteidigungskräfte vernichteten bei diesen Angriffen 86 nordamerikanische Flugzeuge, darunter 68 viermotorige Bomber. Über den besetzten Westgebieten verlor der Feind weitere vierzehn Flugzeuge.

In der letzten Nacht warfen einige britische Flugzeuge Bomben auf Osnabrück.

Maršal Rommel: „Mi smo pripravljeni!“

Francoska obala v obrambni pripravljenosti — Duh in tehnika proti množicam gradiva in l'udi

DNB. 8. maja. (PK.) Nihče v tem trenutku ne ve, kedar se bo ob zahodni obali pričela velika bitka, in to morebiti tudi pri istovrstnem izkrcanju na francoski južni obali ter se bo s tem pričelo velike dejanje ogromne drame druge svetovne vojne. Celo nasprotnik sam še ne ve za točno uro svojega napada. Kajti ta ura je odvisna od vremenskega položaja, ki mu pri ugodnem prikrivanju pomorskih nastopov omogočuje istočasno strnjeno poseg njegovega letalstva. Ali pa ne čakajo tamkaj končno tudi na Stalinsko geslo, ki je kot prvi načel vprašanje potrebnega bojišča njegovih kapitalistično-demokratskih vojni partnerjev in sedaj s svojim tiškom vedno bolj ukazovalno zahteva pričetek vdora na zahodu? Zgolj eno je po vsem videzu v tem morju mišljenj, predvidevanj, fantastičnih napovedi jasno in neizogibno: odločilna ura bo napočila in vse se nam tako dozdeva, da bo to prav kmalu. V zvezi s tem golovim pričakovanjem na nas preveča še ena gotovost: mi smo pripravljeni in ne bomo nas zamogeli presenetiti. Presenečen pa bo nasprotnik zaradi silovitosti in velike izbire nemškega mnogostranskega obrambnega orožja.

V središču nemških priprav pa stoji predvsem mož, ki je postal po afriškem vojnem pohodu eden najbolj priljubljenih nemških generalov. Nemški narod je tega moža vzljubil in goji do njega veliko spoštovanje. Tudi nasprotnik ga spoštuje in se ga boji. Opisovanja njegove osebnosti in njegovih vojnih metod zavzemajo v sovražnikovem tisku več prostora, kot slavljenje lastnih generalov. Njegova drznost, njegov drzen, sprememb pol način boja, njegova gibljivost tudi v najtežjih urah in njegov osebni poseg v najsprednejših črtah bojišča so prislili tudi nasprotnika, da ga občuduje in spoštuje. Za bahaskimi besedami, ki jih čujemo z onstran Rokava o predstoječem izkrcanju, vidimo negotovost presojanja položaja in poskus, preglasiti s preglasnim kričanjem strašno grožnjo, ki jo vsebuje že samo ime feldmaršal.

Rommelov boj v Afriki je vedno označevala sovražnikova nadmočnost v ljudeh in še večja nadmočnost v oklepnih, topniških in gradivju. Tedaj je zoperstavil tej nadmočnosti v ljudeh in orožju hrabrost svojih vojakov in umno ter zvičajno poveljstvo, ki je bilo vedno poveljstvo sprednjih črt. Kar se je zdelo nemogoče, je naredil mogoče ter zagrabil tako nasprotnika vedno na njegovem najranljivejšem mestu, od koder je potlej s presenetljivo močjo razbijal tudi njegove najmočnejše položaje. Tobruški vojni pohod in pohod do Nilove delte to klasično izpričuje. Pri El Alameinu je moral novonimovani maršal zaradi preslabe preskrbe in vedno večjih koncentracij sovražnih množic prvi preiti v obrambo, njegove čete so se morale zagristi v oporišča ter preiti v ogroženih puščavskih postojankah v splošno obrambo. Celo za časa umika, ko se je vse dozdevalo brezupno, je feldmaršal mojstrski obvladal položaj, in to celo tedaj, ko je Montgomery že vsemu svetu predčeno javil, da mu je komeno uspelo obkoliti Rommelovo jedro in da gre sedaj že zgolj zato, da očisti ta kotl. Toda sovražnik tega cilja nikoli ni dosegel. Steklenica, o kateri so Angloamerikanci vedno govorili kot o svojem kotlu, je bila prazna in skozi ozek steklenični vrat je še vedno obstajala pot v svobodo. Nasprotnika pa je veljala gibljiva obramba najtežje žrtve, 2000 km in še več zahodno od El Alameina so se Rommelove sile na Marelovih postojankah še enkrat zoperstavili premoci sovražnikovega gradiva. Še redkeje je prihajala oskrba, toda v Rommelovi vojski je še vedno živelo stare zvičajnosti polno bojevitost ter je pomagalo do zmag pri Sheitli in Gafsi proti Amerikancem, ki so zaradi nemške drznosti in silovitosti popolnoma izgubili glavo.

Po zlomu italijanske vojske in Badogliojev izdajstvu je usvaril maršal z zavojevanjem oskrbovalnih prog in pomiritev zgornje Italije najprej vse pogoje za junaško borbo naših divizij na južno-italijanskem področju pri Salerno in končno na širokem bojišču od Pescara do Galette. Potlej je posvečena vsa njegova skrb izgradnji utrd in križišču italijanske in francoske revere. V nekaj tednih so tukaj ustvarili mnogo res vzglednega, da nobenemu nasprotniku več v udaru ne bi uspelo ogroževati z izkrcanjem nemške oskrbovalne zveze na severu ali celo spraviti nemške sile v kotel.

Obramba ne pomeni odrevenelosti boja. Tudi obramba lahko izzove prav tako drzen in pametno premišljen napad. In na vedno novih nadzorovalnih potevanjih izkorišča maršal Rommel sleherni dam do ure sovražnikovega napada, da iz dobrega od predčerašnjim ustvari boljše od večera in najpopolnejše od danes. Kajti ni nobenega mingskega polja in nobene zapore, ki bi je ne bilo mogoče še bolj zgostiti in napraviti še bolj učinkovito in ki ne bi prinesla še boljše prikrivanja. Možgani tudi niso zarjaveli v izmišljanju novih možnosti, o katerih pa iz razumljivih razlogov danes še ne moremo govoriti. Ob koncu neke nadzorovalne vožnje, dolge nad 1000 km, ni generalni feldmaršal štedil z besedami priznanja za storitve čet v zadnjih mesecih, ki so po pripravljenih delih zadnjih let sedaj dali atlantskemu jemu tako proti morju kakor proti cel-

ni eno učinkovitost, ki je potrebna, da se sleherni poskus izkrcanja spremeni v krvavo pustolovščino za napadalca. »Predvsem, tako je izjavil feldmaršal, »me veseli duh, s katerim so izvedli ta dela. Stare vojake tukaj dobro dosega zastonjki mlajših in najmlajših letnikov. Mladeniči kar gore od želje, da bi se merili z nasprotnikom. Kako drugače je to danes v petem vojnem letu kot leta 1918! S tem moštvo morem vse storiti!«

Pri zadnji vožnji so pregledovali predvsem ravne obale na jugu. Tu se nasprotniku še bolj nudi obala kot pa strma obala na severu. Zategadelj je morala biti tukaj skrb tudi podvojena, in to posebno v bližini velikih pristanišč, ki so za nasprotnika zaradi preskrbovanja največjega pomena. Ravni obalni pasovi pa dovoljujejo na drugi strani tudi zgradbo globoko razčlenjenih ovir popolnoma različnega značaja. Zaradi močnih in predvidenih padalskih izkrcanj globoko v ozadju so bila tudi ta ozemlja preprežena s presenečenji za nasprotnika, ki bo, da govorimo z besedami maršala »že doživel svoj čudež!«

Danes slišimo od Nizozemske, ki je že vsa odeta v oblačilo prekrasnih tulipen, pa do globoko na jugu ležeče atlantske obale pri Hendayu in ob sredozemski obali ob Fort Bouja do francoske rivijere emotna povelja. Stadij pre-

izkuševanja je že danaj mimo in vsi čakamo na uro preizkušnje.

Ko so opozorili maršala na vedno večje zbiranje ljudi in gradiva vseh vrst na južnih bojiščih v Evropi in Severni Afriki, je maršal opozoril na žilavo hrabrost nemškega vojaka, ki ga ni moči zlomiti v naskoku materialne bitke, temveč ga ta še zgolj ojači, ker se še tudi danes v globoki veri bori za Nemčijo. On sam pozna zgolj nalogo, da s tehničnimi sredstvi in z jasnimi spoznanji, ki so jih mogli z analizo materialnih bitk dobiti, olajša nalogo svojih vojakov, da se uspešno zoperstavijo nasprotniku na pomorskem in suhozemskem bojišču.

Nemški vojak pozna danes popolnoma jasno svojo nalogo. Oborožen je s starim, dobro se obneslim in tudi novim orožjem, ter je odločen nuditi skrajni odpor. »Prepričan sem, da bo sleherni posamezni nemški vojak ob dotiku z nasprotnikom nudil svoj delež za ono maševanje, ki ga dolguje anglo-amerikanskemu duhu za njegovo zločinsko in bistalno letalsko vojskovanje proti naši domovini.« Maršal pozna težino naloge. Toda gotov si je najtrše nemške obrambe, na katero bo naletel nasprotnik, ki se bo izkrcal. Nemško bojišče na zapadu Evrope je postavljeno. Sedaj pa naj napoči ta ura. Našla nas bo pripravljene in oborožene.

(Piše vojni poročevalec Lutz Koch).

»Poplava je boljša kot invazija«

Den Haag, 8. maja. Vodja NSB-ja Adrian Mussert, je dal zastopnikom nemškega tiska priliko, da so ga vprašali o razvoju narodnosocialističnega pokreta na Nizozemskem ter o raznih drugih aktualnih vprašanjih. V zvezi z razpoloženjem Nizozemcev glede bližajočega se vdora je povedal Mussert, kak vpliv je imel nauk južne Italije, zlasti Nettuna. Dočim je približevanje boljševiških armad z vzhoda le v mali meri ostrašilo Nizozemce, so Nizozemci po izkušnjah iz južne Italije prišli do spoznanja, da bi angloameriška zasedba ne prinesla nikake »osvoboditve« temveč uničenje bivališ in eksistenčne podlage vse Nizozemske. Zato lahko razumemo, da je prebivalstvo z mirom vzelo na znanje poplavitve večjih delov ozemlja ter sa-

mo skovalo za to primeren rek »Inundatie is beter dan Invasie« (Poplava je boljša kot invazija). V svoji izjavi je dejal Mussert, da spada Nizozemsko v veliko skupnost vse Evrope ter se je priznal k evropski solidarnosti. Dejal je, da je bilo kričanje pacifistov ob koncu prve svetovne vojne »Nikdar več vojne!« le fraza in utopija. Medtem pa je postala Evropa zgodovinsko zrela za resnično solidarnost, tako da bomo ob zmazgovitem koncu sedanje vojne lahko popolnoma realistično rekli: »Nikdar več vojne med Evropici«. Ako bomo ob koncu dosegli to, da bo evropska skupnost postala živa resničnost ter da bo v bodoče vojna med Evropici izključena, je dejal Mussert, potem se bo izplačalo da smo za to živeli in se žrtvovali.

Romunsko vojno poročilo

Bukarešta, 8. maja. Romunsko vojno poročilo z dne 6. maja poroča:

Na Krimu so sovjetske sile znova napadle sebastopoljsko predmestje. Nemške in romunske čete so jim dale visoke krvave izgube ter jih odbile. V Besarabiji se ni zgodilo nič posebnega. V Moldaviji smo z obrambnim ognjem, ki so ga uspešno ojačevali borbeni in lovski letalci, razbili več sovjetskih napadov. Sovražnik je zgubil 11 oklepnikov ter številne topove in vozila. V noči na 6. maj je bombardiralo angloameriško letalstvo Campino, v soboto pa v strnjenih skupinah Turnseverin, Craiovo, Campino, Braşov in Pitesti. V stanovanjskih predelih je nastala škoda, prebivalstvo je imelo izgube. Sestrelili smo več sovražnih letal.

»Največji sovražniki krščanstva«

Vichy, 8. maja. »Angloamerikanci spadajo poleg boljševikov k največjim sovražnikom krščanstva,« ugotavlja odbor za obrambo interesov francoskih katoličanov v neki svoji okrožnici, v kateri opozarja med drugim na velik pomen katoliške akcije, ki sta ji ga priznali tudi Cerkev in Sveta stolica. Badoglioeva vlada je po mnenju te okrožnice prepovedala katoliško akcijo zaradi zahteve Angloamerikancev, katerih imperialističen cilj je med drugim tudi uničenje in zatiranje katoliške cerkve. Semkaj spada zveza med anglikansko cerkvijo in Stalinsvo lažjpravoslavno, ki jo označuje zveza med križem ter srpom in kladivom. Istega duha je tudi federacija krščanskih cerkva v Ameriki, ki se opira na židovske podpore. Podpore ji dajeja predvsem židovski in protokristovski združenji »Sinovi testamenta« in Ben »Brite. Anglija izroča cerkev boljševizmu, ker se mu je tudi sama izročila. Kaj naj pričakujemo od Amerike, kjer so njeni navedeni kristjani pripravljali revolucije? Okrožnica se ob koncu obrača na francoske katoličane, ki jim naslavlja opozorilo, da so s tem, da so verni maršalu, verni tudi papežu.

Greenwood grozi z ostavko

Zeneva, 9. maja. Predsednik parlamentarne laburistične frakcije Greenwood grozi z ostavko, če ne bo Bevan, ki je pred kratkim ostro napadel ministra za delo Bevena, izključen iz laburistične stranke.

K temu najnovejšemu sporu v laburistični stranki priobčite sedaj tednik »Tribune« poseben komentar. Bevin, tako piše list, ni, odkar je zavezal v angleških delavskih organizacijah vodilno mesto, nikoli trpel kritike in še manj opozicije. Sleherni dvom zaradi umestnosti kakšnega ukrepa, ki ga je on izdal, je pobjal kot neke vrste nadležno nadlegovanje. Velika večina pristaev laburistične stranke ni niti najmanj zadovoljna z delom svojih voditeljev. Danes se nahajamo v zares prav kožljivem položaju.

Predsednik San Salvadora odstopil

Madrid, 9. maja. Predsednik San Salvadora Martinez je v ponedeljek odstopil.

Ostavka je sledila po seji ministrskega sveta, na kateri so obravnavali položaj, ki je nastal zaradi generalne stavke.

Stockholm, 9. maja. Kakor javlja Reuter iz San Joseja, so v zvezi z ostavko salvadorskega predsednika Martineza v teku težki boji v državi.

Predsednik najvišjega sodišča je začasno prevzel urad državnega predsednika. V šestih mesecih bodo baje nove predsedniške volitve.

Italijanski vojni ujetniki v ameriški armadi

Vigo, 8. maja. Po poročilih »Exchange Telegraph« iz Washingtona je objavilo ameriško vojno ministrstvo, da bo vsem italijanskim vojnim ujetnikom v Združenih državah dovoljeno vstopiti v nebojujoče se tehnične enice pod poveljstvom ameriških častnikov, da bodo na ta način ojačali italijansko sodelovanje v vojni. Pričakujejo, da bo ta odredba omogočila tisočim ameriškim vojakom, da odidejo v boj.

Po »Exchange« namerava tudi Anglija izvesti sličen program.

Objava ameriškega vojnega ministrstva označuje enizem ameriških vojniščevalcev. Italijanom jasno kažejo, da jih smatrajo za manj vredne ljudi, a vključ temu pričakujejo, da si bodo ti Italijani šteli v čast, ako jim bodo v ameriški armadi ponudili mesto sužnjev na galejah. Pač nov »uspeh« Badoglijevih izdajcev, ki so izpili svoj narod angloameriškim izžemalcem.

Kratka poročila

Lvov. Generalni guverner dr. Frank je sprejel v Lvovu zastopnike domačega prebivalstva, ki jim je izrekel svojo zahvalo za lojalnost domačinov napram nemškemu oblastvom. Dejal je, da boljševiki v ponovno zasedenih pokrajinah v stolinah pobijejo in ropajo ukrajinske in poljske kmete, tu pa prebivalstvo v zaščiti nemške vojske lahko naprej opravlja svoje delo ter obdeluje polja, da si bo zavarovalo žetev. Poljaki in Ukrajinci vedo, kako nevarnost jim grozi od Sovjetov. To so videli sami na lastnih rojakih, ki so ušli boljševiškemu nasilju.

Bern. »Exchange« poroča iz Alžira, da je general de Gaulle v soboto zvečer na nekem govoru osvobodilnega odbora govoril o težavah sporazumevanja med Londonom in Alžirom. Dejal je, da se čutijo Francozi zapostavljene zaradi tega, ker z osvobodilnim odborom glede diplomatskih privilegijev ne ravnaajo tako, kot s Sovjetsko zvezo ali Ameriko. Poročilo pravi, da je v protest proti londonskim odredbam osvobodilni odbor sklenil, da začasno ne bo poslal v London novega civilnega komisarja Le Troquerja.

113 angloameriških letal sestreljenih

Težki boji pri Sebastopolu se nadaljujejo - 56 sovjetskih letal zbitih - Krajevni sovražni sunki pri Nettunu odbiti - Strahovalni napad v ponedeljek je veljal Amerikance 86 letal

Führerjev glavni stan 9. maja DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na področju Sebastopola se nadaljujejo težki boji. Pri obrambi močnih sovražnih letalskih napadov so borbeni in lovski letala sestrelila 46, protiletalsko topništvo letalstva pa 10 nadaljnjih sovjetskih letal.

Severno od Jassija so bili brezuspešni slabotnejši boljševiški napadi.

Nemški in romunski letalski oddelki so severno od Tiraspola in vzhodno od Sereta z dobrim učinkom napadali sovražnikove pripravljene postojanke.

Na nettunskem predmestju smo odbili nekaj nasprotnih krajevnih sunkov.

Rezervni pomorski nadporočnik Pollmann, poveljnik nekega lovca podmornic, je potopil v Sredozemskem morju 12 sovražnikovo podmornico.

Pred severno norveško obalo so lahke zaščitne sile vojne mornarice skupno z letalstvom razpršile nek sovjetski oddelek brzih čolnov in pri tem uničili en brzi čoln. Protiletalsko topništvo na krovu zaščitne ladje in mornariško protiletalsko topništvo ter lovski letalci, ki so ščitili spremljavo, so zbili pred norveško obalo, nad Vzhodnim morjem in nad Rokavom 13 sovražnih letal.

Severnoameriški bombniki so izvedli večeraj ponovne strahovalne napade na ozemlje Nemčije. Metali so na prestolnico Nemčije in na področje Braunschweiga razdiralne in zažigalne bombe, ki so povzročile škodo na poslopih in izgube med prebivalstvom. Letalsko-obrambne sile so pri tem napadih uničile 86 severnoameriških letal, od tega 68 štirimotor-nih bombnikov. Nad zasadenimi zahodnimi ozemlji je izgubil sovražnik nadaljnjih 14 letal.

V pretekli noči je metalo nekaj angleških letal bombe na Osnabrück.

Pri Sebastopolu boji naraščajo

Berlin, 9. maja. S številnimi oklepniki in izredno močnimi letalskimi silami podprt naskok Sovjetov na predbojišče pri Sebastopolu ni bil v nedeljo naprjen zgolj proti zapornim postojankam severno od Severnjaje, temveč s še večjo silovitostjo kot doslej na južno predbojišče na odseku Balaklave. Zelo močno obstrlevaljevanje glavne bojne črte, topniških postojank in zvez v ozadju je dalo stiliti napad. Navzile temu težkemu obstrlevaljanju so imeli boljševiki v strnjem nemem zapornem in uničujočem ognju nemškega topništva zelo velike izgube. Ker sovražne baterije niso mogle izločiti nemških dobro prikritih topov, so uporabili boljševiki velike letalske sile, da bi z letalskimi napadi uničili topove. Toda tudi ta poskus je izpudil. Jate, ki so priletele v številnih valovih, so zalele v zaporni ogenj protiletalskega topništva ali pa so jih pregnali nemški lovci. Nem-

ški topničarji so streljali kar naprej in so prislili vedno znova na umik naskakajočih boljševikov. Toda za pokošanimi najsprednejšimi valovi strelcev so dotekale neprestano nove sile. Tem je končno uspelo vdreti v nemške črte. Hudi boji za zajezitev predrih boljševikov so še v polnem teku. Nasprotno pa se je v severnem odseku izjalovil naskok. Nemške čete so zadržale tamkaj vse dosedanje postojanke.

V isti meri, kot je narasel sovražni pritisk proti Sebastopolu, so popustili njegovi napadi ob srednjem romunskem Seretu. Tu so bili Sovjeti zaradi težkih izgub v svoji nedavni štiridnevni ofenzivi prisiljeni, da začasno prenehajo z napadi ter preuredijo svoje težke prizadele oddelke. Ta položaj so izkoristili mešani udarniški oddelki dveh nemških oklepno-grenadirskih divizij za protinapade ob vzhodnem obrežju Sereta.

Grki odklanjajo Papandreaouna

Atene, 8. maja. »Akropolis« piše o novem ministrskem predsedniku grške begunske vlade v Kairu Papandreaounu ter pravi, da grški narod dobro pozna tega »predsednika vseh afriških puštev«. V svoji programatski izjavi je ta človek skušal z dozo demokracije zadovoljiti svoje nove gospodarje v Londonu in Washingtonu, z dozo komunistizma pa novega tovariša Stalina. To vse pa v imenu krone svojega gospodarja kralja Jurija. Ako je bil slednji doslej kolosalen strokovnjak za neuspehe, je pa s Papandreaounom zadel terno. Papandreaou, demokratski voditelj, ki je bil pred mesecem dni še v Grčiji, je v Atenah namreč skupno z drugimi demokratskimi voditelji podpisal protokol, ki pravi, da

je kralj Jurij izgubil svoj prestol ter da je treba z vsemi sredstvi ob zaključku miru preprečiti da bi se zopet vrnil domov. Sedaj pa je Papandreaou pohitel h kralju, ki ga je s svojim podpisom sam odklonil, da bi postal predsednik »vseh afriških puštev«. Glede socialnih sprememb v Grčiji kaže, da zavida Badoglio njegovo slavo. List se vprašuje, ali hoče narediti morda iz Grčije tudi »neke vrste južno Italijo z grškimi Ercoliji in tujnimi komunisti pod vodstvom Sovjetske Rusije? Ali namerava morda na ta način »osvoboditi« Grčijo, to je točneje povedano — zaslužiti ji rdečemu vragu boljševizmu? Pred takim komunističnim peklom, zaključuje list, »naj nas obvaruje ljubi Bog«.

anglo-ameriško letalstvo bombardiralo Bukarešto, zažgalo stanovanjske okraje, razrušilo bolnišnice, šole in številna stanovanjska poslopja ter povzročilo žrtve med civilnim prebivalstvom. Več sovražnikovih letal je bilo sestreljenih.

Dne 6. maja je bilo sestreljenih 23 sovražnih štirimotornih bombnikov. Pri tem so se posebno odlikovali lovski letalci.

Amsterdam. Kakor javlja angleška poročevalska služba, je računati, da bo konferenca ministrskih predsednikov dominionov trajala še dva ali tri tedne.

Strahovalni napad na Bukarešto

Bukarešta, 9. maja. Romunsko vojno poročilo za dogodke 7. maja se glasi:

Na Krimu je sovražnik, krepko podprt od topništva in letalstva, posebno v severnem odseku sebastopoljskega predmestja nadaljeval svoje napade, ki pa so bili vsi odbiti.

Ob spodnjem Dnjestru in v Bukovini ni bilo kakih pomembnejših dogodkov. V Moldaviji smo preprečili slabotnejše sovražne napade.

V noči na 7. maj ter naslednji dan je

Na vrsto so prišli terenci

Domobranci so zajeli gnezdo terencev v št. Vidu pri Stični
Ujeta je velika riba: komunistični pomagač in kapitalist
usnjav Lavrič — Po dveh letih kaznovani zločini

Zadnja razkritja, posebno pa še zločinstvo, ki so ga terenci zagrešili so vsi pozornost protikomunistične borbe pritegnili na kom. terence. Jasna dejstva dokazujejo, da so glavni zločinci in krivci gorja povod terenci. Zato se z njimi postopa tako kakor se postopa s tolovajem, ki se ga dobi z orožjem v roki. Nobeno skrivanje v raznih civilnih poklicih, nobeno navidezno in miroljubno opravljanje kakšnega poklica ne sme varovati terence pred zasleditvijo. V boju proti najhujši zločini, ki jo je komunizem zasledil po naših vaseh, imajo domobranci prav lepe uspehe.

Ko so domobranci zasedli št. Vid pri Stični, se je mnogo terencev umaknilo v hribe. Nekateri, ki nimajo čiste vesti, pa so se skrili na svojih domovih. Domobranci so jih začeli iskati tudi v njihovih skrivanih. Dobili so: **Roja Karla**, sedlarja **Erzena** in kovača **Štrempfja**.

Nekateri so skušali uiti roki pravice, pa so bili ustreljeni. Drugo so domobranci 5. maja pripeljali v Ljubljano.

Med ujetimi pomagači komunizmu je tudi velika riba, za katero bi se marsikdo začudil, kako je mogla zaiti v to družino: to je kapitalist usnjav in tovarnar **Lavrič iz št. Vida pri Stični**. V vseh šestih letih od početka komunističnega banditovanja je bil Lavrič velik podpornik OF. Sprva je bila njegova podpora predvsem v velikih denarnih vsotah. Marsikateri Ljubljancem, navajen na svoje skromne mesečne dohodke, marsikateri dobrodušna organizacija, ki mora zaradi majhnih denarnih sredstev utesnjevati svoje podpore, bi se za-

čudila ob neverjetnih vsotah, s katerimi je ta kapitalist podpiral tiste, ki uničujejo naše narodno premoženje.

Pa ni bilo samo to, ampak tudi vse delo njegove tovarne in vse njegove poslovne zveze so bile v službi komunizma. Zaloga usnja in obratovanje v usnjarni je bilo vedno na razpolago za komunistične potrebe. Komunistične davke, ki so jih banditi izsilili od obubožanega ljudstva s svojimi boni, je Lavrič po svojih poslovnih zvezah kot svoj lasten denar pošiljal v Ljubljano.

Pojava kapitalista Lavriča v komunističnih tolpah ni v zgodovini mednarodnega komunizma nič novega. V dolgih desetletjih organiziranja revolucije po vsem svetu si je mednarodni komunizem ustvaril že nekako kopito, po katerem organizira vsako komunistično revolucijo in po katerem je organiziral tudi komunistično revolucijo na Slovenskem. K temu kopitu spadajo tudi zagrenjeni in odseljeni politični stremuh, kot jih je nabrala tudi pri nas OF.

K temu kopitu pa spada vsaj nekaj odpadlih duhovnikov, kot si jih je nabral komunizem v Rusiji, Španiji in tudi pri nas, in prav tako spada k temu kopitu za revolucijo tudi nekaj kratkovidnih kapitalistov, ki s svojo lastno nesposobnostjo sami sebi kopljejo grob.

Kolektivna ureditev delovnih pogojev

Is poslovnega poročila Pokr. delavske zveze za 1934 posnemamo naslednje:

Delo na sklepjanju kolektivnih pogojev, ki je v letu 1942 doseglo velik razmah, je v letu 1943 od časa do časa zastajalo pod delno spremenjenimi pogoji.

Naredba o zapori mezd, plač in drugih nagrad kakršne koli vrste z dne 16. januarja 1943, št. 8 je načelno prepovedala zviševanje obstoječih mezd za čas trajanja vojne. Dopolnila pa je za izjeme primere, zlasti za stroke brez kolektivnih pogojev ter stroke, kjer so meze vidno zaostajale za splošnim povprečjem, sklepanje kolektivnih pogojev in mezdnih sporazumov, to pa je s predhodnim odobrenjem tedanjega Visokega komisariata.

Pokrajinska uprava pa je seveda s svojimi iniciativnimi ukrepi (razpisa poravnalnih razprav, uvedba razsodniških postopkov ter nova pooblastila za pogajanja) prekinila ta zastoj. Delo se je kljub spremenjenim političnim razmeram nadaljevalo po starih smernicah.

Nov moment je nastopil šele, ko je odredba Vrhovnega komisariata o začasni ureditvi mezd in plač v zasebnem gospodarstvu z dne 4. decembra 1943 obenem z napovedjo nove ureditve mezd in delovnih pogojev, sicer zopet načelno prepovedala zvišanje mezd, vendar pa je dala z ozirom na velike draginske spremembe možnost zvišanja minimalnih postavk kolektivnih pogojev do največ 30 odstotkov.

Nasteti ukrepi in ovire so imele za posledico, da je bilo število novih kolektivnih pogojev, dodatkov h pogodbam in mezdnih sporazumov v letu 1943 manjše (21) v odnosu do leta 1942, ko smo dosegli število 32.

Pridobitve kolektivnih pogojev za delavstvo

Čeprav vsebuje obstoječa socialna zakonodaja glavne predpise o delovnem razmerju ter o zaščiti delojemalca kot socialno šibkejšega, so kolektivne pogodbe vseeno potrebne, ker podrobno razlenujejo delovno razmerje, pravice in dolžnosti ter jamčijo delojemalcem še razne ugodnosti, ki jih zakonodaja še ne predvideva.

Kolektivne pogodbe streme v splošnem za tem, da se še bolj ustalijo službene razmerje, skrajša poskusna doba, jamči stalnost zaposlitve s podaljšanjem odpovednih rokov in omeji delovni čas.

Poljedelska kolektivna pogodba pomeni za poljedelce delavstvo velik preobrat, saj prinaša v doslej povsem neurejeno službeno razmerje poljedelskih delavcev, dlnarjev, hlapcev in dekel jasnost glede sklenitve, trajanja in razveze službenega razmerja, jamči važne pravice (po enem letu enotenski dopust, po 10 letih odpravnino, 4-tedensko

Za narod sicer ne bi bilo nobene škode, če si te vrste ljudje skupljejo še tako globoke grobove, škoda je samo v tem, da s svojo nesposobnostjo kopljejo grob tudi nedolžnemu ljudstvu.

Ob tej priliki, ko se je domobranci posredilo uničiti gnezdo terencev v št. Vidu pri Stični, si pokličimo v spomin zločine, ki so jih ti ljudje zagrešili. V noči od 13. do 14. maja — prav te dni bo minulo dve leti — so po naročilu terencev ubili komunisti v št. Vidu pri Stični uglednega mizarja **Franceta Hrena** in dva njegova nedolžna sinova, **Franceta Hrena ml.**, dijaka VII. gimnazije in Staneta, ki je bil še otrok. Obenem z njima so odpeljali tudi poslovodkinjo Prehranjevalnega urada, **Marijo Urbančičevo**. Vse štiri so na zverinski način pobili. Ob strašnem zločinu, ki so ga komunisti zagrešili nad nedolžno Hrenovo družino in nad pošteno in miroljubno Marijo Urbančičevo, se je že takrat, pred dvema leti, zgražala vsa poštena večina v št. Vidu. In že takrat je bilo vsem jasno, da tako strašni zločini ne morejo ostati brez kazni.

Kakor komunistične gozdne tolpe nimajo nikjer že več miru in prestrašene begajo iz kraja v kraj, saj že na vsak korak naletijo na domobranksko patrolo, tako tudi terencem bijejo zadnje ure. Nekateri se sicer skušajo rešiti v gozdove, toda ta rešitev je kaj alaba. Zato so nekateri ubrali druge strome in se skušajo v vaseh prikriti in se delajo lepe in nedolžne. Toda množica zločincov, ki so jih po večini zakrivilili terenci, zadostuje, da jih je vas spoznala in da jih bo tudi o pravem času izročila v roke pravice, da jih kaznuje.

oskrbo v času obolenj), skuša fiksirati delovni čas in ga omejiti (nedeljski počitek) ter določa tudi minimalne plače in razne naravnale davke.

Tekom zadnjih dveh let smo s kolektivnimi pogodbami dosegli tri večje ugodnosti za delojemalce:

1. Razširili veljavnost večjega števila kolektivnih pogojev tudi na čuvaje, vrtarje, snalžike, strežaje, šoferje itd.; jamčili tedenski prosti dan, pravico na dopust in božičnico, kolikor sta s kolektivno pogodbo za podjetje ali stroko že predvideni;

2. jamčili delojemalcem za božič izplačilo božičnice, ki je bila doslej odvisna od dobre volje delodajalca;

3. izposlovali večini industrijskega in obrtnega delavstva plačan letni dopust.

Navajamo kratek pregled podjetij in strok, kjer je s kolektivnimi pogodbami jamčena božičnica in plačan dopust:

Božičnica

A) v višini enomesečne plače: Zavarovalnice in bančni zavodi, Hranilnica Ljubljanske pokrajine, Mestni hranilnici v Ljubljani in Novem mestu ter Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani; industrijski nameštenci ter nameštenci nabavljajnih in nabavljajno - prodajnih zabav.

B) v višini polmesečne plače: Trgovinski uslužbenci, delavstvo elektrotehničnih obratov (po 15 letih službe v stroki), delavstvo elektrarne, plinarne in vodovoda (po 15 letih službe), delavstvo »Saturnus« v Mostah.

C) v višini enotenske plače:

Delavstvo zaposleno v Kemični tovarni, Tovarni za klet, opekarne, tekstilni in pletilski industriji in obrti, industrijskih žagah, kamnoseški, soboslikarski, čevljarški, krojaški, šiviljski, modistovski in dimnikarski stroki, pri industriji kavnih nadomestkov, bonbonov, čokolade in peciva, delavstvo elektrotehničnih obratov (do 15 let službe v stroki), grafično delavstvo, delavstvo elektrarne, plinarne in vodovoda v Ljubljani (do 15 let službe), šoferji pri osebnem in tovornem prevoznikstvu ter delavstvo v trgovinskih obratih. Gostlinsko strežno osebje dobi eno četrtino mesečnega pavšala. Čestni železničarji in delavstvo Zdrženih papirnic Vevče v višini, katero določijo upravni svet podjetja.

Dopusti

Dopusti nameštencev in trgovskih pomočnikov so urejeni z zakonom ter jih kolektivne pogodbe posebej ne obravnavajo. Za delavstvo pa skušamo rešiti to vprašanje s kolektivnimi pogodbami. Doslej smo dosegli sledeče uspehe:

6dnevni letni dopust: Kemična tovarna Moste, Tovarna za klet, Rižarna, tekstilna, predilniška, pletilska obrt in industrija, žagarska industrija, opekar-

Italijan Venturini, visoka glava »slovenskega osvobodilnega gibanja« — ujet

Grosuplje, 8. maja.

Grosupeljski domobranci so pri Stični zajeli znanega komunisto Venturini Angela. Kakor tovarnar Lavrič, je tudi Venturini vzorec kratkovidnega kapitalista v komunističnih tolpah, le da je Venturini pri banditovanju tudi osebno sodeloval. Venturini je bil lesni trgovec v Straži pri Toplicah, kjer je imel zaposlenih do 150 delavcev. Meseca maja 1942 je vsem delavcem odpovedal plačo in jih silil, naj gredo v gozdove. Sam je ostal še nekaj tednov doma in kot Italijan skrbel za zveze med svojci in komunisti. Od junija 1942 dalje je bil delno v hribih, delno pa doma, kakor se mu je pač poljubilo. V hribih je imel najrazličnejše funkcije, nazadnje je bil komendant v okolici Novega mesta. Njemu so bili

podrejeni celo španski revolucionarji, med njimi »Tone Span« in »Nose Jože« iz Dobropole.

Pri ujetem Venturiniu so našli najrazličnejše dokumente in komunistično literaturo, med drugim tudi lepo izdelane slike škofa Jegliča. Slika je ena mnogih s celjskega tabora in na njej je pokojni škof Jeglič dvignil pest. Komunisti so pod to sliko napisali: »Smrt fašizmu — svoboda narodom!« Bil je tako zelo uverjen, da ga nihče ne bo ujel, da ni uničil niti obremenilnega materiala. Kot star in izkušeni komunist pri zasliševanju vsako krivdo zanikuje, kar mu pa seveda nič ne pomaga. Drug za drugim padajo zločinski tipi, ki so prinesli v našo deželo toliko gorja. Na deželo pa se obenem z domobranci vrača mir in veselje.

Uspelo protikomun. zborovanje na Lavrici

Lavrica, 8. maja.

Za nedeljo, 7. maja 1944, ob 2 popoldne je bilo sklicano prvo veliko javno protikomunistično zborovanje. Domačini so že v nedeljo zgodaj jutraj postavili visok mlaj, na katerem je plapolala slovenska zastava. Druga slovenska zastava pa je vihrala na stavbi, ki služi za domobranksko kasarno. Prebivalci Lavrice in okolja, ki čutijo slovensko in protikomunistično, so tako že v dopoldanskih urah vedeli, da bo ta nedelja zanje lep praznični dan.

Kljub deževnemu vremenu so se kmalu po eni popoldne začele zbirati množice kmečkega in delavskega prebivalstva iz Lavrice, Rudnika in okolice. Zborovanje se je vršilo v društveni dvorani, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička. Mnogo ljudi pa je stalo na dvorišču in cesti in poslušalo izvajanja govornikov.

Točno ob dveh popoldne se je zborovanje pričelo s himno slovenskih domobrancev, katero so vsi navzoči poslušali stoje. Takoj za himno je g. Mokorel pričel zborovanje in dal besedo prvemu govorniku g. Janu Maksu, referentu propagandnega oddelka Pokrajinske uprave.

Govornik je najprej pohvalil vse tiste, kateri so že razumeli klic sedanjega časa in stopili v domobranksko vrsto, odnosno z domobranci na ta ali oni način aktivno sodelujejo. Nato se je obrnil na nevrtralce ali tako zvane sredece, rekoč, da oni s svojim cinizmom in omahovanjem vzbujajo videz, da drže s komunisti in da podpirajo komunistične zločine, zaradi tega je skrajni čas, da se tudi vsak prebivalec Lavrice in okolice odloči kot se je odločil narod proti komunizmu.

Končno je govornik omenil komunistične terence. Povedal je, da noben terence ne bo ušel pravični kazni, zakaj pregrehe terencev so vse preveč dobro poznane.

Po nekaj domobrantskih in narod-

ne, industrija kavnih nadomestkov, bonbonov in slaščic, čevljarstva, krojaška, šiviljska, modistovska, dimnikarska, soboslikarska, kamnoseška, frizerska in brivska stroka ter stalni poljedelski delavci.

Različni dopust po službenih letih: Avtokaroserijska podjetja (3 do 10 dni), elektromonterska stroka (6 do 18), čestni železničarji (7 do 12), Saturnus (3 do 14), mestna elektrarna, plinarne, vodovod (6 do 18), pivovarna Union (5 do 7), grafično delavstvo (3 do 14), knjigoveško delavstvo (3 do 12), rudnik Koševje (2 do 12), usnjarska industrija (3 do 14), gostlinsko strežno osebje (6 do 21), Združene papirnice Vevče (3 do 10).

Štetje živine v Nemčiji. Državni minister za prehrano in narodno gospodarstvo je odredil štetje živine za 3. junij 1944. To štetje bodo izvršili državni uradi. Ugotovilo se bo število goveje živine, ovac in svinj. To štetje je za vojno prehrano in preskrbo s krmo nujno potrebno in zelo važno.

Predsedstvo in upravni svet kovinske družbe v Berlinu sta sklenila, da bosta tudi za poslovno leto 1943 izplačala dolejš veljavno dividendo v višini 4 odstotkov.

nih pesmih je dobil besedo drugi govornik g. Erste Maki, železničar iz Ljubljane. On je kot delavec zlasti poudarjal, da komunizem ni prinesel niti delavcem, niti kmetom obljubljenega paradiza, temveč jim je ustvaril pekel neznanega življenja.

Tudi drugi govornik je obsodil pogubno delo terencev. Zalostna priča njihovega delovanja na Lavrici je požgano šolsko poslopje, katerega so morali prebivalci zgraditi s trudom in znojem in katerega bodo morali spet postaviti. Zaradi te vidne stvarne škode je govornik ponovno pozval vse navzoče, naj vse svoje sile združijo v skupen in enoten boj komunizmu. — Tudi njegova izvajanja so zborovalci sprejeli s toplimi simpatijami.

Po zaključnih besedah g. Mokorela je nato vse zborstvo odpel himno »Hej Slovenci, s čimer je bilo zborovanje končano.

To prvo protikomunistično zborovanje na Lavrici je jasno pokazalo, da je komunizem tudi v tej občini odklenkalo, ker je narod spoznal komunistične laži in prevare. Narodno zavodni zborovalci so se vrnili na svoje domove s toplimi simpatijami za slovenske domobrante in z vero v lepšo in srečnejšo bodočnost naroda.

Iz Gorice

Skrivnostna smrt. V Pantianico v videmski pokrajini so pogrešili 13letnega dečka. Vse iskanje je bilo zaman. Ko pa je domači cerkovnik šel v zvonik, da bi z zvonenjem dal znamenje za zračni alarm, je našel fantiča obesene na zvonovih vrvi. Ali se je deček sam obesil ali je bil izvršen zločin, se še ni dalo ugotoviti.

Nesreče in zločini. V Volčji dragi je nekdo obetel 48letno hleno Gregorjevo, doma iz Prvačine. Strel jo je zadel v spodnji život. Pravijo, da se je to zgodilo po nesreči. Gregorjeva je sedaj v gorški bolnišnici v precej nevarnem stanju. — V št. Petru pri Gorici so rdeči ponočnjaki oni večer vdrl v hišo št. 369 in odnesli mnogo perila, več dragocenih predmetov in nekaj gotovine. Vse skupaj je bilo vredno vsaj 60.000 lir. — Nogo si je zlomila 46letna Amalija Sinigoi iz Dornberga, in sicer pri padcu z voza.

Iz Trsta

Umrli so: Antonija Soss, Marija Passutto, Franc Usida, Ital Francolin, Vincenc Santoro, Alojzija Braz, Marija Guštin roj. Terčič.

Zivljenje in smrt v aprilu. V Trstu je v aprilu umrlo 429 ljudi, rodilo se je 241 otrok, poročilo pa 150 parov. Nesreča. V petek popoldne je padel na cesti 40letni Avgustin Debelli. Pobil se je po glavi in si zlomil roko.

Za avtomobile zaprta cesta. Po odredbi mestnega županstva je ulica San Francesco zaprta za avtomobile na predelu med via Rismondo in via Caripison.

1600 kg sladkorja so ukradli. Pri svojem nočnem obhodu je opazil stražnik za varstvo zaprtih trgovin na Reki, da je zabica pri vratih neke prodajalne odtrgana in rolo odprt. Obvestil je trgovko, ki je na žalost hitro ugotovila, da so v prostor vdrl tatarji in odnesli 10 vreč sladkorja po 100 kg. Zagonetno je vprašanje, kako so tatarji neopaženo spravili svoj dragocen plen.

Denar, topovi in kri...

Družba Crédit Général, banka B. N. C. L. Crédit Lyonnais in veliki kreditni zavodi, so bili splošno črpalko prihrankov ljudskih množic v korist judovske visoke banke in Comitéja des Forges. Poleg velikih kreditnih zavodov je obstajala v Franciji še pravcata »Rimska cestna zasebna in krajevnih denarnih zavodov, ki so bili več ali manj odvisni od visoke banke in od Comitéja des Forges ali pa so bili v njihovi službi. Vsih so bili v zvezi z obema trustoma, bodisi po svojih klijentih, zaradi skupnih koristi ali pa po medsebojnem sorodstvu voditeljev bank.

Banko Crédit du Nord, mogočen zavod s 167 milijoni kapitala in 2 milijardama vlog, so upravljali kapitalisti na severu, ki so bili večinoma konservativci in bogati trgovci z volno. Banka se je pečala največ s tekstilno industrijo mesta Lille in Roubaix ter z rudniki v Lensu in v Anichu itd. Vse te zveze pa so vodile spet v Comité des Forges. Druga od Comitéja des Forges je bila Société Alsacienne de Banque, s 100 milijoni kapitala in milijardo in pol vlog. V njenem upravnem

svetu so imeli spet veliko besedo elamnatni možje iz Comitéja des Forges. Med zasebnimi bankami, ki so bile vezane na Comité, naj navedemo nekatere: Louis Dupont, Pierrard, Scalbert, Thalman in Bemberg.

Krajevne banke na severu in na zahodu so »vozile« po kolotečnicah Comitéja, kar je umevno, saj so na severu in na zahodu veliki rudniki in velika industrijska podjetja. Banke v Srednji Franciji in na vzhodu pa se nagibajo bolj proti visoki banki, čigar delokrog je bil v območju Marseille, Bordeauxa in Le Havreja, kjer je velik prekomorski promet, velika industrija in trgovina in zato denarno poslovanje največje, kar je Judom poglavitna stvar. Tu so bili tudi pri zavodu Société Marseillaise de Crédit Industriel et Commercial, židje v večini. Tudi v banki Transatlantique je gospodoval žid, veletrgovec in tovarnar orožja, Fauld.

Med zasebnimi bankami so bili odvisni od visoke banke sledeči zavodi: Selyman, Galicier, Gunzburg, Daniel Dreyfus. Te zadnje pa ne smemo zametati z Louis-Dreyfus et Comp., ki se je bavila s trgovino z žitom, bila je

lastnica banke Adam, ki se je bavila z malimi posojili na kmečko posestva. Njen gospodar je bil Louis Louis-Dreyfus, poslanec radikalne stranke v Alpsko-obmorskem okrožju in senator v Cannesu. Ta mož si je l. 1936 privoščil razkošje in je kupil časopis »L'Intransigeant«. Pri tej kupčiji je izgubil milijon frankov, ki pa jih je kmalu nadomestil z dobički pri kupčiji z žitom. S Paternotrom je go smatrali za milijardskega parlamentarca, levičarja.

Razen kreditnih zavodov, zasebnih in prometnih bank, so bili tudi drugi denarni zavodi v službi visoke banke, in so črpali denar iz žepov francoskega ljudstva. To so bile privilegirane banke in pa zavarovalne družbe. Te privilegirane banke so imele značaj poluradnih zavodov, to se pravi: bile so pod državnim nadzorstvom, kakor je to sploh v navadi pri hipotekarnih zavodih. Kapital se je nabiral s prodajo zadolžnic, ki pa po statutih ni smel presegati resnične protivrednosti. Dobiček je tvorila razlika med obrestmi zadolžnic in hipotekarno pristojbino. Ta dobiček ni bil tako neznačen, če pomislimo, da so na Borzi delnice zavoda Crédit foncier de France bile zamenjane najmanj petnajstkrat, in so tako dosegle osemkratno nominalno vrednost; one od Crédit Natio-

nala pa celo dvanaestkratno vrednost. Crédit Foncier de France je razpolagal s kapitalom 375 milijonov in je jamčil s 28 milijardami ter 242 milijoni zadolžnicami; Crédit National pa je imel 75 milijonov kapitala in okrog 36 milijard zadolžnic.

S tako ogromnim premoženjem so razpolagali srečni upravitelji, ki so v neštetih sejah obravnavali poslovanje svojih neštetihi zavodov in razmatrali, kako bi privabili nova podjetja. »Kupovali« so župano in predstojnike uradov: podeljevali pa so tudi nagrade za ljudska dela in tako delali propagando ob volitvah in za stranko, ki jim je bila pri srcu in od katere so pričakovali kakšne koristi.

Compagnie d'Assurance, zavarovalna družba, je imela razen lastnih dividend na akcije, ki so bile še desetkrat plačane, še razne dobičke za »službo« visoki banki in Comitéju des Forges. V Franciji so bile zavarovalne družbe podrejene državnemu nadzorstvu. Ker pa ni bilo pravila, da se morajo rezerve uporabljati edino le v državne namene (rente, zadolžnice, državne akcije), so imele zavarovalne družbe prosto roko in so lahko razpolagale z denarjem po mili volji. Tako se je dogajalo, da je vrednost rent, zadolžnic in akcij večkrat presegala vrednost nepremičnin. In posledice? Upravitelji bank so lahko izkoriščali

vrednostnice kot borzno blago, bodisi glede države (rente) ali pa glede za sebnikov društva (zadolžnice in delnice).

V teh privilegiranih bankah in zavarovalnih družbah so imeli svoje besede tudi zastopniki obeh trustov n. pr.: Ernest Mallet, André Neuflyze, der, de Wendel, cela vrsta Rothschildov, David-Weill; tudi kak Stern, ka Worms je bil vmes ter še precejšnjo število slavnatih mož od Pierr Schweisgutha do André Benaca. Splošno lahko trdimo, da je bilo polovica zavarovalnih družb v rokah judov a pa pod njihovim nadzorstvom.

Vsi ti kreditni zavodi, privilegirane banke in zavarovalne družbe, so s Comité des Forges in z visoko banko vred, izčrpavale francoskega varčvalca. S pomočjo vseh teh denarnih zavodov sta se oba trusta okoriščala z ljudskimi prihranki. V Franciji so bile mišljene kot prometne banke iste banke, ki so pomagale ustanovljati nova industrijska in trgovska podjetja, nudeč jim posojila. Jasno je, da banke podjetij niso ustanovljale kar tjavendaj! Posebni tehnični uradi so proučevali razne panoge gospodarstva, ter jih organizirali in nadzorovali.

Pevski koncert učiteljskih iz Kranja

Ljubljana, 10. maja.

V petek, 5. maja je priredil pevski zbor hitlerjevskih mladine iz kranjskega učiteljskega društva v ljubljanski operi koncertni večer za nemške vojake in druge člane vojske. Vodio koncertnega večera je bilo geslo: »Dneva tek v pesmi in besedi«. Ravnatelj kranjskega učiteljskega društva dr. Koschier je pozdravil v operi goste in izjavil: Hitlerjevska mladina je prišla k Nemcem, nastajenim v Ljubljani, kot sel iz domovine. Prinesla je v svojih pesmih in nagovorih pozdrav iz nemške domovine. Navzočim slovenskim gostom pa kaže nova Führerjeva mladina biti glasnik Reicha, a katerim je bila ta pokrajina s svojim prebivalstvom nad tisoč let povezana na življenje in smrt. V vseh vojnih časih zgodovine kakor tudi danes je branil veliki nemški narod tudi do dežela na jugu Karavank proti vsem sovražnikom evropske kulture. Vsi veliki duhovni pokreti nem-

škega naroda so pljusknili svoje valove tudi čez meje na jugu in tako omogočili Slovincem delež na skupni evropski kulturi. — Po teh pozdravih besedah se je nudila poslušalcem vznesena slika nemške skromnosti in veličine. Pod odličji in zastavami Reicha je stalo na odru 80 fantov in deklet v ličnih krojih hitlerjevske mladine. Glasbeni in pesniški prežer skozi nemški dan, začenši s pozdravom »Dobro jutro« pa do voščila »Lahko noč«, je prinesel izvrsten izbor nemške lirike. Ta večer, ki ga je prenašala tudi ljubljanska radijska postaja, je bil sprejet z najhvalejšim odobravanjem, kar je bilo pač najlepše plačilo koroških fantom in dekletom, ki so dali najboljši in pelli ter govorili z največjo čistoto. Posebno priznanje pa zasluži voditeljica zbora, glasbena učiteljica kranjskega učiteljskega društva BDM-Gruppenführerin Irmgard Glantschnig za svoje neumorno delo in za dovršeno izvajanje najboljših nemške zborne glasbe.

Novi grobovi

† Zitterschlag Josef. Za vedno je zatisnil oči gospod Zitterschlag Josef, vlakovodja drž. žel. v pokopju. Blagega rajnega bodo pokopali v sredo ob pol 3 popoldne iz kapelice sv. Jožeta na Zalah. Naj rajnemu sveti večna luč, vsem njegovim dragim naše sožalje.

Župniku J. Godcu v spomin

Pokojnik je bil rojen 20. dec. 1873 v Bohinju. Kak talent je bil, se vidi tudi iz tega, da je bil že pred 10. letom sprejet v tedaj večinoma nemško gimnazijo. Že v bogoslovju je zelo mnogo pisal za »Slovenec«, »Dom in svet« in druge liste. Pobudo sta mu dajala J. E. Krek in F. Lampe. Po 7 letih dušnega pastirstva v Gorjah, v Ljubljani in na Lipo-glavju je šel za prefekta v zavod sv. Stanislava, šel študirat tehniko v Prago, vmes pisal dragocene članke za »Rimski Obzorik« in »Čas«. Šel je na Kanarske otoke, od koder je želel iti misijonariti v Afriko. Od tam je poslal dve prelepi črtici Mohorjevu koledarju: »Materina solzica in »Črtica s Kanarskih otokov. Kot posledica tifusa se je vedno bolj javljala pri njem duševna bolezen, zato je moral iskati zdravljenja na Studencu. Za kratko dobo je mogel 1. 1928 iti pastirovat v skopljansko škofijo.

Pokojnik je bil zelo blag, z najmanjšim zadovoljen, pa tudi izreden talent. Napisal je sedem knjig v zelo lepi slovenščini. Še v bolnišnici je zbral obširno gradivo praktičnih navodil za gospodarstvo in gospodinjstvo, nabralih iz ljudskih izkušenj. Delo bi bilo vredno izpopolniti in objaviti. Pokojnik je popolnoma obvladal sedem živih jezikov. Bil je prava tečajna kava. Bil bi si pridobil slavo naših velikih mož, če mu ne bi božja Previdnost naložila bridkejšega, a veličastnejšega poslanstva, poslanstva trpljenja, ki ga je zelo občutil. Marija, ki je njej v čast spisal trojne šmarčke, ga je za letošnji majnik vzela k sebi.

Francetu Čerčiču v slovo

Ni še dolgo, ko sva bila skupaj vsa vesela. Pa si kar tako naglo, star komaj 20 let, zapustil starše, brate in sestre in nas, svoje prijatelje. Bil si preprosti kmečki staršev sin iz Orlega pri Ljubljani. Že zgodaj si začel pomagati staršem in jim postal stebel in glavna opora na večer trudopnega življenja. Ker si bil odločen borec proti brezbožnemu komunizmu, si bil že med prvimi, ki so pristopili k vaškim stražam. Nato si zopet takoj z vso odločnostjo pristopil k domobran-cem in še bolj odločno prijel za puško. Na žalost je višja volja hotela, da žrtvuješ prav vse na oltar domovine. Na pohodu za tolovaj te je zadela krogla v šmarju pri Ljubljani. Po enem dnevu je nevarna rana izčrpala tvoje moči in odšel si po plačilo k Vsemogočnemu. Sedaj počivaš na Gradu na Orlovem vrhu z drugimi junaki in čakaš vstajenja. Dragi Franci, ne bomo te pozabili, ti pa se spomni tudi nas in prosí pri Najvišjem za lepšo bodočnost domovine, ki si jo tako ljubil. Počivaj v miru!

KULTURNI OBZORNİK

Nastop gojencev Glasbene Matice

Deklamacija — šola prof. Šesta

Končno je objelo že marsikoga med nami spoznanje, da igalski poklic ni lahek in enostaven, da ni vsakdo rojen zanj in da potrebuje igralec poleg naravnega daru mnogo pridobljenega znanja. Iz tega in še iz drugih razlogov posameznikov, ki niso bili vedno tako nesebični, so se rodile posamezne šole, ki žele oblikovati in pripravljati igralce na njegov bodoči poklic. Tako je po suhi, ki je bila vladala pri nas sedem let, nastopilo kar rodovito leto. Danes imamo poleg privatnih »domačih« vaje pri posameznih igralcih že tudi več javnih in tudi državne ustanove te vrste. Ko bodo vse odkrile uspehe in neuspehe svojega dela, bomo mogli soditi o resnosti in potrebi vsake posebej.

Pri Glasbeni Matici deluje že več let poseben oddelek z imenom »Deklamacija«. To je ena najstarejših tovrstnih šol pri nas in marsikdo je že od tod našel pot v poklicno gledališče.

Trenutno nas zanima, ali Deklamacija GM resno in temeljito vzgaja in pripravlja gledališko iglarski naraščaj. Niti nam v pogledu v celotno delo te šole, a zdi se, da le do neke stopnje svoje delo opravlja. Seveda so zahteve zmernaj večje. Morda bi bila pred leti taka šola razmeram zadostovala. A če nečemo ostati na mrtvi točki, in to nobeno živo življenje ne more in ne sme, potem moramo tudi na tem polju korak dalje. Če hoče biti šola aktualna in če hoče

Zgodovinski paberki

10. velikega travna

1228. leta je bila ustanovljena pri Sv. Andražu v Labodski dolini škofjska stolica. Salzburškemu nadškofu — pod Salzburg je spadalo vse ozemlje severno od Drave še od časov Karla Velikega — je namreč papež Honorij III. dovolil ustanoviti nove škofije, potem ko je posebna komisija ugotovila, da nadškof sam ne more uspešno voditi cerkvene uprave in se dovoljno brigati za versko življenje na ozemlju obširne nadškofije. Novi škof je imel v začetku sicer sorazmerno majhen dekret, vendar je ta ustanova odločilno vplivala na versko življenje spodnje Štajerske, posebno še ko je dobila v času Jožeta II. zakroženo ozemlje, na katerem je morala skrbeti za versko življenje prebivalstva. V sredi preteklega stoletja je škof Anton Martin Slomšek prenesel škofjsko stolico v Maribor.

1774. leta je zavladal v Franciji Ludvik XVI., ki se je zaradi premajhne odločnosti zastoj trdil, da bi izvedel potrebne reforme. Ko je nato izbruhnila revolucija, je nesrečni kralj, ki je bil osebo daleko boljše in poštenjeji od marsikaterega svojih prednikov je končal pod guillotino.

1871. leta so sklenili Francozi mir z Nemci v Frankfurtu ob Meni. Porajeni Francozi so morali plačati veliko vojno odškodnino in odstopiti novemu nemškemu cesarstvu, ki ga je skoval Bismarck ob času obleganja Pariza v Versailles, pokrijiti Alzacijo in Loreno. Francosko-nemška vojna v letih 1870-71. je samo eno izmed dejanj v nadstisoletni borbi, ki ima svoje začetke še v zgodnjem srednjem veku, borbi med Frangci in Nemci za posest ozemlja med Alpami in Kanalom. Po smrti Ludvika Pobožnega so si njegovi sinovi 843. leta razdelili očetovo dediščino; država Karla Velikega je razpadla v tri dele: v zahodnofrankovsko državo, iz katere se je razvila Francija, v vzhodnofrankovsko, prednico Nemčije, v sredi med obema pa je bil pas ozemelj, ki se je razprostiral od Kanala pa tja do Alp, na jugu je pripadala tej srednji državi se Italija.

1906. leta je car Nikolaj II. otvoril prvo duno. Rusija se je zaradi poraza v vojni z Japonci spremenila iz absolutistične v ustavno državo. Ustavne kakor tudi socialnogospodarske reforme pa niso bile nikdar temeljito izvedene.

1876. leta se je rodil naš veliki pisatelj in pesnik Ivan Cankar.

Naročajte »SVET«

Ne pozabite, da je že v prodaji nova knjiga »SLOVENCEVE KNJIZNICE«, ki jo je napisal znani naš pisatelj

IVAN MATIČIČ:

»FANT S KRESINJA«

Za današnji dan

Koledar

Sreda, 10. velikega travna: Antonia, škof; Blanda, sveta žena in mučenica; Corij-an, mučenec; Job, prerok.

Cetrtak, 11. velikega travna: Mamert, škof; Majol, opati; Bas, mučenec; Gandolf, mučenec.

Dramsko gledališče

»Lepa Vida«. Rod A. Ob 18.

Operno gledališče

»Snežurčica«. Rod Sreda. Ob 18.

Kino Matica

»Knapurški tigrar«. Ob 15. 17 in 19.

Kino Union

»Romantična snubljeva«. Ob 16 in 19.15.

Kino Sloga

»Operette«. Ob 16 in 19.

Lekarniška služba

Nočne službe imajo lekarnar: mr. Bakaržič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Knjižna tombola Zimske pomoči

Nekateri Ljubljanci se oglašajo v naši pisarni in kljub temu, da smo že pričeli z igro, kupujejo tombolske tablice.

Ti ne računajo na zadetje dvojke, ker so že vse izčrpane.

S temi tablicami bodo kupci mogli zadeti le višje dobitke od dvojke, t. j. trojke, četverke, petorice in tombole. Nekaj tablic je v prodaji v večjih trafikah v centru in v naših dveh pisarnah v Gradišču 2 in v Ulici 3. maja.

Dobitke boste dvignili po 22. maju, ker sedaj nekatere knjige še niso izgotovljene.

Beethovne tri »Leonore«

Beethovne skicirke nam še danes razodevajo, kolikokrat je mojster kako melodijo ali skladbo pretehtal, spremenjal in zopet na novo predelal, dokler ni našel klene oblike, ki je ustrezala njegovim predstavam. Tako je svoji operi »Fidelio« (1805) zložil nič manj nego tri predigre z imenom »Leonora«, Florestanova arija ima 11 različnih začetkov in za zbor najdemo v skladateljevi skicirki deset raznih inačic. Uvertura, znana sedaj pod imenom Leonora št. 2, je bila pretežka za godala. Zato je Beethoven na nasvet prijateljev spisal novo predigro, ki je sedaj znana kot »Leonora št. 3«.

Opera je doživela svojo prvo izvedbo 20. nov. 1805 na Dunaju, toda že po treh predstavah je niso več dajali. Tudi naslednje leto na Dunaju ni uspela. Ko so mojstru nudili možnost izvedbe »Fidelio« v Pragi, je za to priliko napisal še tretjo uverturo, znano danes kot »Leonora št. 1«. Najbolj znana in najbolj priljubljena od vseh treh uvertur pa je Leonora št. 3, ki jo bomo slišali na IX. simfoničnem koncertu uvodoma. Po tej prelepi, zgodnjemantični skladbi bomo prisostvovali krsu Skrijanjev V. sinfonije, polne dramatičnih spletov in strastnega vzleta, ki v svoji barviti instrumentaciji spada med najtehtnejša slovenska simfonična dela. Drugi del koncerta otvarja Sukova Meditacija na hudiški koral Svaty Václave, znamenito delo, ki je nastalo med prvo svetovno vojno. Končno nas povede simfonični orkester še v deželo Terpsihore z baletom »Raj vodnih vil« in »Ples blodečih plamenčkov« iz Berliozove glasbe k »Faustovemu pogubljenju«. Nato pa sledijo »Polovski ples«, balet iz Borodinove opere »Knez Igor«. Predprodaja za IX. simfonični koncert, ki ga izvaja veliki radijski orkester pod vodstvom dirigenta D. M. Šijanec, se vrši v Matični knjigarni.

Knjiga je pesem domači zemlji in pesem kmečkemu stanu. Izpodletel študent ostane na gruntu, z učiteljevo pomočjo preustvarja zastarele nazore in ko si po dolgih letih še enkrat mimogrede ogleda medlo življenje v mestu — se fant s Kresinja še bolj zakorenini v zemljo. Knjiga je kakor nalašč za današnje čase.

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Abrechnung von Sonderzulagen

Sämtliche Händler, die bis jetzt Sonderzulagen von 30. April nicht abgerechnet haben, werden aufgefordert, diese spätestens bis zum 12. d. M. beim »Prevod« Gosposka 12/11. Zimmer 11 zu rechtfertigen.

Händler werden aufmerksam gemacht, dass dies die letzte Frist für die Abgabe von Abrechnungen ist. Nach diesem Tag werden keine Abrechnungen mehr vorgenommen werden.

Verzugsmilch

Parteien, die für ihre künstlich ernährten und an Verdauungsbeschwerden leidenden Säuglinge eine ärztliche Bestätigung vorgelegt haben, dass diese Säuglinge Milch von einer Kuh bekommen müssen, erneuern diese Bestätigung bei den staatlichen Kindergesundheitsanstalten und legen sie dann zusammen mit der Milchkarte der Milchabteilung, Malstrova 10 bis einschliesslich den 12. d. M. vor.

Nach der Vorlage der Bestätigung werden sämtliche künstlich ernährten Säuglinge bis zum einschliesslich 4. Lebensmonat und sämtliche kranken Säuglinge, die Versorgungsmilch aus kontrollierten Ställen im Milchladen Korelec, Kongressni trg, beziehen können.

Diese Kundmachung gilt besonders für jene Parteien, die keine Bestätigung über die Notwendigkeit der Zuweisung von Vorzugsmilch mehr erhalten, bekommen vom 13. d. M. an Milch in zuständigen Milchläden.

Nähere Anweisungen bekommen die Parteien bei der Milchabteilung.

Obvestila »Prevoda«

Lastnikom dovolilnic za prevoz živil

Opozarjamo stranke, ki imajo v posesti dovolilnice za prevoz živil, izdane od »Prevoda«, da te dovolilnice po zapadu roka v nobenem primeru ne smejo obdržati, ampak jih morajo takoj vrniti »Prevodu«, sicer se smatra, da so zaprosena živila uvožena.

Opravičenje posebnih dodatkov

Ponovno posilvamo vse trgovce, kateri so niso opravičili dodatkov od 20. aprila, da jih opravičijo najkasneje do 12. t. m. na »Prevodu« Gosposka ul. 12/11, soba 11.

Opozarjamo trgovce, da je to zadnji rok za oddajo odrezkov. Po tem datumu odpisev ne bomo več priznavali.

Izbrano mleko

Stranke, ki so za svoje umetno hranjeno ali na prebavnih motnjah bolujoče dojenčke predložile zdravniška potrdila, da morajo dobiti dojenčki mleko od ene krave, naj ta potrdila obnove pri državnih otroških zdravstvenih ustanovah, nato pa predložijo skupaj z mlečno nakaznico Odeku za mleko, Majstrova 10 do vključno 12. t. m.

Po predložitvi potrdila bodo lahko vsi umetno hranjeni dojenčki do zaključno 4 mesecev starosti in vsi bolni dojenčki dobili izbrano mleko iz kontroliranih hlevov v mlekarni Korelec, Kongressni trg.

To obvestilo velja posebej za tiste stranke, ki so kake zbiralnici mleka dodeljene iz drugih mlekar. Kdor izmed teh ne bo dohvil potrdila o potrebi nakazovanja izbrane mleka, mu bo od 13. t. m. naprej mleko nakazano v pristojni mlekarni.

Podrobnejša navodila bodo stranke dobile pri Odeku za mleko.

Codex iuris canonici

Zakonik cerkvenega prava

Prevodel in s novimi odloki priredil dr. Alojzij Odr. XXXII—1054 strani. Cena elegantno vezani knjigi 250 lir.

LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pred škofijo št. 3. Miklošičeva cesta št. 5.

Iz poštne službe

Pošta Kostanjevica na Krki bo vršila od 15. maja t. l. poleg pisemske tudi blaginjsko službo.

Pošta St. Jernej pribe dne 15. maja t. l. poslovať za pisemsko in blaginjsko službo.

Kupujte knjige Sl. knjižnice!

Dnevne novice

V sredo, 10. maja, ob 7 h v stolnici pri oltarju sv. Bežnjega Telesa darovana sveta maša za pokojnim Francem Kukavico, uradnikom ZSZ. Vsi tovarši iz urada, sobori in prijatelji vljudo vabljivi!

Društvo slepih je daroval g. Leo Souvan, Ljubljana, 500 lir namesto vences za pokojno gospe Berto Zamida. Plemenitemu dobrotniku so odbor najtopleje zahvaljuje.

Obiščite razstavo slik Remec-Trakoczy v galeriji Oberanel.

Zupanstvo na željo naznanja, da v sredo popoldne in v četrtek popoldne občinski urad kakor tudi občinski proskrbovalni urad ne bosta poslovala, ker bo v tem času ležal na mrtvačkem odru v občinskem domu prvi padli borec za slovensko in katoliško stvar v naši občini blagopokojni narodnik Franc P' r a n. Zupanstvo vabi vse občane, da se udeležijo njegovega pogreba, ki bo v četrtek ob devetih popoldne.

Semenški krompir. Podružnica Sadjar-skega in vrtnarskega društva Ljubljana I bo oddajala semenški krompir zamudnikom le še danes, v sredo, 10. maja, od 15—16 v Fran-čiškanski ulici 6 (na dvorišču).

Seznam najdenih predmetov, prijavljenih Upravi policije v Ljubljani v mesecu aprilu 1944: bankovce za 100 lir; drigalo za vožnja; denarnica s vsebino 8 lir; obrabljena aktovka z šivili; ženski rjavci; denarnica s vsebino 5 lir; srednja vrsta denarnja okrog 500 lir. — V železniških vozovih ljubljanske direkcije so bili najdeni v času od 1. marca do 30. aprila sledeči predmeti: moški denžnik; šal; damski denžnik; moški denžnik; zavitek knjig in posuša; moški denžnik; nahrbtnik s moškimi čevlji; aktovka z hudičlo in druge malenkosti; obrabljeni moški čevlji; aktovka; denarnica s nekaj gotovine; damski denžnik; bankovce za 50 lir; moške rokavice; moški suknjič; aktovka; torba in nahrbtnik; moški denžnik; zavitek ženskega blaga; aktovka; kovček s moškimi in ženskimi perilom; moški klobuk; prazna aktovka; nova športna kapa; aktovka s šolskimi knjigami; karton porila; moški denžnik; damski denžnik; zvez praznih vrv; moški denžnik; damski denžnik; denarnica s 6 lirami in ključ; aktovka; damski denžnik; damski klobuk in moški denžnik.

Ljubljana zapadnih predmetov bo v petek, 12. maja, ob 15 v mestni zastavljalnici na Poljanski cesti 15.

Naša Zvezda — majniška številka — bo izšla v petek. Poslali je bomo takoj vsem, ki so že plačali naročnino. Junjska — zadnja in večja — številka pa bo izšla sredi junija. — Uprava.

Kajenje na tramvaju je odsej po policijski odredbi najstrožje prepovedano v vseh tramvajskih motornih vozovih tako v notranjosti kakor na obeh ploščad. Naprosamo potnike, naj to prepoved vestno upoštevajo, da ne bo kazni. Za prikolice ta prepoved ne velja.

Otroke iz srednje mesta bo mestni fizikat brezplačno cepil soper kozo v ponedeljek, 15. maja. V Mestnem domu in tudi v ljudski šoli na Zoisovi cesti. Opozarjamo, da je cepljenje soper kozo obvezno za vse lanske leto in v letošnjem januarju in februarju rojene otroke, prav tako pa morajo biti cepljeni tudi vsi oni, ki do sedaj sploh še niso bili cepljeni. Prihodnji ponedeljek naj torej starši zanesljivo pripeljejo svoje necepljene otroke ob 17 v Mestni dom ali v ljudsko šolo na Zoisovi cesti, svedra morajo biti otroci sušni in v sušni obleki. Tja bodo starši prinesli svoje otroke ob isti uri teden dni pozneje, torej 22. maja, ob 17. Sicer je cepljenje na mestnem fizikatu med uradnimi urami tudi vsek drugo, vendar pa tedaj ni brezplačno. Starši onih otrok, ki jih bo cepil zasebni zdravnik, morajo mestnemu fizikatu takoj predložiti potrdilo o uspešnem cepljenju. O opravljenem cepljenju in pregledu dobe starši pisмено potrdilo, ki naj ga dobro hranijo. Če bi pa otroka iz kakršnega koli razloga, n. pr. zaradi bolezni, ne bilo mogoče cepiti, ga je treba opravičiti pri javnem cepljenju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu. Kdor otroka ne prinese k obveznemu cepljenju in pregledu ali ga o pravem času ne opraviči, bo kaznovan po določilih zakona o zadržanju nalezljivih bolezni. Starše iz drugih strani mesta bomo redno opozarjali, kam in kdaj naj otroke prinesejo k cepljenju in pregledu.

Poizvedovanje

Našel sem znesek denarja. Kdor ga je zgubil, naj vpraša v pisarni konzumnega društva na Kongressnem trgu.

točkovno varjenje, plošče za proteze, ustaljene nagrade ter napake pri izdelavi kron. Vsemu temu pa je dodal besednjak strokovnih izrazov in tujk, literaturo in stvarno kazalo. Tako predstavljajo knjiga resno slovensko zdravstveno znanstveno delo. O namenu svoje knjige pravi avtor: »Knjiga bo služila vsem, ki imajo že potrebno zobotehnično predznanje, da bodo izdelovali manj premožnim čim boljše in cenejše krone, mostičke, proteze. Vse, kar sem napisal o zobotehničnih delih v jeklu, je le osnova nadaljnjemu študiju. Prepričan sem, da se bo zobna protetika v uporabi nerjavečega jekla vedno bolj razvijala ne samo v zobotehnični, ampak tudi metalurški smeri. Ker smatram, da ni nobeno drugo delo tako individualno poudarjeno kot ravno protetika, se mi zdi važno, da se znanstveno obvladajo predvsem osnovni pojmi, ti pa seveda temeljito, ker zahteva vsako delo oziroma naprava v ustih posebno poglobitev in presojo za vsak posamezen primer posebej. Malemu narodu, kakršen je slovenski, je finančno nemogoče tiskati posebne znanstvene opise posameznih več ali manj zanimivih in redkih primerov, kjer se pojavijo razne posebnosti, ki zahtevajo svojstven strokovni postopek. Upajmo, da bo bodočnost dala našemu narodu tudi to gmočno podlago znanstvenega tekmovanja z velikimi narodi, ki razpolagajo z vsemi zmoglostmi in ugodnostmi.«

Knjiga bo gotovo z veseljem sprejeta tako v zdravniških kakor v laičnih krogih, kot znanstveno prizadevanje, da se dragoceno zlato v zobni tehniki nadomesti z nerjavečim jeklom. Knjiga je natisnana na lepem papirju ter je bogato ilustrirana. O knjigi bomo še poročali.

Kaj je novega pri naših sosedih?

Z Gorenjskega

Proslava 1. maja v Predvorju je bila kaj živahna. Dopolodne so postavili v Predvorju majsko drevo, popoldne pa so prispeli gostje iz Kranja, med njimi okrogli vodja Pfeleger, predstavniki vojske in stranke. Začel se je pester spored, na katerem je spregovoril tudi okrogli vodja. Med sporedom je bilo dobro preskrbljeno tudi za okrepčilo.

Nesreča. Po nesrečnem naključju je v svojem stanovanju padla 80-letna hišna poselstnica Ivana Pristou, po domače Maroltova iz Predtrga pri Radovljici.

S Spodnje Stajerskega

Opozorilo na prazne bencinske ročke prinaša »Tagespost« in poroča, kako se je zgodila zaradi nepremišljenosti na Zgornjem Stajerskem nesreča ob prazni po nemškem lovcu odvreni bencinski ročki. Trije 16 letni fantje iz Litelsdorfa so našli tak sod, ki ga je odrgel lovec. Seveda je bil že prazen. Lahkomisljeni fant pa je hotel še pogledati, kakšna je notranjost soda in

je prižgal žveplenko. Bencinski hlapi, ki so bili v sodu, so seveda povzročili eksplozijo ter so bili vsi trije fantje ranjeni, ko je eksplozija sod raznesla. Če torej kdo najde bencinski sod, ki ga je odrgel lovec, naj ne stika po nepotrebnem okrog njega, ampak naj samo obvesti policijo ali orožnike.

Obratni vodje na obisku v Fürstenfeldu. 12 vodij iz spodnještajerskih tekstilnih tovarnov so obiskali pred nedavnim tekstilno tovarno v Fürstenfeldu, kjer so si ogledali tam urejeni oddelek za vaje.

Prireditve v okrožju Maribor-okolica. Urad za ljudsko prosveto v okrožju Maribor-okolica je minulo nedeljo omogočil več prireditev. Tako je bil v Rušah prirejen zabavni večer, v Spodnji Polskavi je bilo uspešno vaško popoldne, v Konjicah pa pester večer.

Iz Hrvaške

Nove socialno-politične odredbe v Zagrebu. Na praznik dela, dne 1. maja, so v Zagrebu objavili tri nove socialno-politične odredbe, s katerimi so zboljšali dosedanje socialno zakonodajo. Tako do-

loča prva odredba obvezno sklepanje kolektivnih pogodb. Za točno izvrševanje teh sporazumov skrbi urad posebnega komisarja za delo, ki odloča v vseh sporih vprašanih med delodajalci in delojemalci. Na sedežih vseh velikih županstev so ustanovili tudi posebna sodišča za delo, ki razsojajo o vseh vprašanih, ki se tičejo delavstva. V Zagrebu je pa vrhovno sodišče. V vseh podjetjih, ki zaposlujejo več kakor pa 20 delovnih moči, postavlja komisar za delo svoje zaposnike. Z novimi socialno-političnimi odredbami se je znatno razširil tudi delokrog inspektorata za delo. Ti morajo predvsem skrbeti za to, da se vse odredbe, izdane za zaščito življenja in zdravja zaposlenega delavstva točno izvajajo ter da so vse tehnične naprave v podjetju v redu. Inspektorati za delo bodo zato ustanovljali tudi svoje podružnice v manjših krajih.

Predsednik hrvaške vlade zopet v Zagrebu. Po večtedenskem potovanju po Bosni se je 1. dne predsednik hrvaške vlade dr. Mandić zopet vrnil v Zagreb.

Otroška kuhinja v Splitu. Ob navzočnosti splitskega škofa dr. Kvirina Bonafiča ter zastopnikov vojaških in civilnih oblasti so v Splitu nedavno odprli prvo otroško kuhinjo.

Iz Srbije

Letošnje jurjevanje v Srbiji. Pomladanski praznik Jurjevo so praznovali v Srbiji tudi letos. Na ta praznik se je srbski ministri predsednik zopet obrnil na srbsko delovno mladino s posebnim proglasom, s katerim jo poziva, naj še podvoji svoje dosedanje delo za obnovu svoje domovine. General Nedić nadalje izjavlja srbski mladini, da je jurjevski dan ostal še nadalje, to kar je pri Srbih vedno bil, namreč simbol vere v bodočnost. Svoj poziv srbski mladini sedanjih srbskih voditelj zaključuje z besedami, da obhajajo, da ji sedaj ne more povedati prav nič vsega, ker skupno s srbskim narodom obhajajo žrtve zadnjih letalskih napadov. Toda kljub temu se je treba zaneesti na svoje ljudstvo ter v delu iskati rešitve za Srbijo.

Zboljšanje poljedelstva v Srbiji. Vodstvo srbskega okrožja v Kruševu je predvidelo v svojem letošnjem proračunu postavko 100.000 dinarjev za nakup strojev za čiščenje žita.

»SVETU« je bogato pisana beseda

Redni obroki za ljubljanske prebivalce I. 1943

Mestni fizikat, ki ima skrb, da bdi nad zdravjem našega mesta, vodi točno statistiko o tem, kako se Ljubljanci hranijo. Saj je od prehrane predvsem odvisno zdravstveno stanje in si je mogoče s temi podatki marsikaj razložiti. Kot je ugotovil nemški znanstvenik-fiziolog Flüge, potrebuje mož pri navadnem telesnem delu 2400—3000 kalorij. Dorašajoča mladina, noseče in doječe žene pa celo več. Kar smo prejeli v preteklem letu za časa badogli-vecev na živilske nakaznice, je dalo le 850 kalorij. Zato se ni čuditi, da je umrljivost za tuberkulozo od leta 1940 do 1943 narasla za 277%. Na redne živilske nakaznice smo dobivali Ljubljanci 13,3 gramov raznih maslob, 16,6 g sladkorja, 124 g moke in 66 g riža ali testenin. Razen tega, kar smo dobili na osnovno živilsko nakaznico, je dobivalo prebivalstvo krompir, meso, sir, fižol, grah in marmelado.

Krompir se je začel deliti v juniju. Ta mesec je bil obrok za osebo 200 g. V juliju in avgustu po 400 g, v naslednjih treh mesecih po sto, decembra pa 200 g. Povprečna mesečna količina krompirja, ki smo ga dobili na nakaznice, je znašala 1.333,3 g. Zlasti je zanimivo, v kakšnih množinah smo prejeli sveže meso. V januarju je dobil vsak Ljubljancin 380 g, v februarju 210 g, v marcu 370 g, v aprilu 420 g, v maju 470 g, v juniju 400 g, v juliju 500 g, v avgustu pa 370 g.

Dokler je vladal na deželi red in so naše vaške straže mogle varovati vasi pred rdečimi razbojniki, so se dogonji v

redu vršili. Tega pa je bilo konec s septembrom. Komunistična »svoboda«, ki je tedaj tako strahovito prizadela podeželje, je tudi Ljubljani zelo škodovala. Septembra smo dobili Ljubljanci v prvih dneh še 100 g mesa, potem pa ves mesec in tudi v oktobru nismo dobili nič. V novembru se je začelo stanje boljati, dobili smo 150 g, v decembru pa je nova oblast preskrbela iz Furlanije lepo mlado živino za Ljubljano. Obrok mesa je bil ta mesec 600 g, to je, največji v vsem letu. Prekajenega mesa smo dobili v letu 1943 120 g, klobas 450 g, konzerviranih rib pa 70 g. Mehak sir smo dobivali od februarja pa do septembra. Povprečna mesečna količina je bila 89,2 g. Za trd sir nekaj pri nas ni bilo dosti zanimanja. Za časa italijanske zasedbe pa smo se te zabele za testenine prav lepo privadili. Sodiili smo, da ima le eno napako: da ga je premalo. Povprečna mesečna količina trdega sira na osebo je bila 58,3 g.

Povprečen mesečni obrok fižola je bil 233,3 g, graha pa je v decembru dobila vsaka oseba 1 kg. Povprečna mesečna količina marmelade, enako paradižnikove meze, je znašala 58,3 g.

Če gledamo na tabelo, ki nam prikazuje te količine, nam oko obstane na vrsti za december. V tem mesecu se je stanje prehrane izredno izboljšalo, tako v mesu, fižolu in grahu. Za božič smo dobili tudi po 250 g sladkorja in 4 del žganja. Mladina do 18 leta je začela po uvidevnosti novih oblasti v decembru dobivati dodatek 75 g moke dnevno.

Dramsko gledališče

Cetrtek, 11. maja, ob 18: »Zemlja«. Premiera. Red I.

I. Cankar »Lepa Vida«. Igra hrepenenja v treh dejanjih. Osebe: Lepa Vida — Saričeva, njena mati — Kraljeva, Poljanec — Jan, Mrva — Debevec, Dionis — Korošec Damjan — M. Skrbinaš, Dolinar — Gregorin, Milena — Ukmar-Bolterjeva, sdravnik — Cesar, študent — Starš, Reiser C. Debevec, scena A. Gorlovičeva, kostumi Dagmar Kadarjeva.

»Zemlja«. V tej tridejanski življenski igri je prikazal dramatik Karel Schönherr niz prizorov, ki s resnobno in humorjem rišejo prvobitne življenjske nagibe kmeta: želje in ljubezen po zemlji in otrocih. Okrog te anovi spletni konflikt je živ in sočen, začinjen s humorjem, a vendar poln resnobnosti in tehnosti. Vedrost in rečnost si drži ta tehtnica in uravnotežata potek dogajanja, ki razkriva najzanimivejše trenutke v kmetem življenju. Opozarjamo na premiero, ki bo jutri, v četrtek, za red Prvi.

Operno gledališče

Sreda, 10. maja, ob 18: »Sneuročka«. Red Sreda.

Ker so bile predstave tekočega opernega repertoarja za obonane že vse odigane, premiera novega opernega dela pa je bila zaradi obolenja nekaterih članov preložena na konec tekočega tedna. Upravi ni bilo mogoče izpolniti svojih obveznosti nasproti abonement stalnih abonmajev. Abonementi reda Sreda dobe v tekočem tednu izredno poponitev opere »Sneuročka«, ki je ena najuspešnejših oper v tekoči sezoni.

N. Rimski-Korsakov »Sneuročka«, opera v štirih dejanjih s predigro po pripovedki Ostrovskega. Prevodila L. Pavlano in N. Stritof. Osebe: Pomladna vila — Golobova, ded Mrza — Lupaš, Sneuročka — Vidaličeva, Bobil — M. Sanein, Bobilba — Poličeva, car Berendek — Lipušek, Lela — Sadnikova k. g. Kupava — M. Unikova, Mislir — Popov in drugi. Opozarjamo na začetek predstave ob 17.30!

Oddajniška skupina »Jadransko primorje«.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za 10. maj:

7 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav, vmes 7.30 Poročila v slovenščini — 9 Poročila v nemščini — 9.10 Korščina, napoved sporeda v nemščini in slovenščini, 12.30 Korščina — 12.30 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Veseli zvoki za premor — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Vsakemu nekaj — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Otroško uro vodi Maja Slavčeva, sodeluje sopranistka Janja Bankart — 17.45 Kaj goš pojo — 19 Slovenske pesmi poje tereč sester Finkovih — 19.30 Poročila v slovenščini, napoved sporeda — 19.45 Glasbena medigra — 20 Poročila v nemščini — 20.15 Mlademu pripada svet — 21 Komorna glasba Ljubljanskega godalnega kvarteta in violinistke Jelke Stanič — 22 Poročila v nemščini — 22.10 Igra plesni orkester pod vodstvom Vodopivca, sodeluje pevka Ila Marija Endo, na klavirju spremlja Fritz Spitzer.

TEL KINO »SLOGA« 17-38

Eden najboljših dražestnih muzikalnih filmov, kar jih je mogla ustvariti filmska umetnost, je ta film valčkovke pojnosti v

WILLY FORSTOVI

»Opereti«

Willy Forst je kot režiser v neko očarujoče muzikalnostjo in minucijozno izvirnostjo osvojil za film, ki je žel in žanje povsem največje napehe. Sodelujejo odlični umetniki: Maria Holst, Dora Kramar, Paul Hörbiger, Leo Slezak, Dunajski filharmonija in Zbor dunajske državne opere.

Predstave ob delavnikih ob 14 in ob 19

Predprodaja vstopnic: 11—12 ter od 15 dalje

TEL KINO »UNION« 17-21

Pastorščina mladega dunajskega barona in lepe grofice. Polna pririnega humorja in presenečenj. Izbrani edični dunajski igralci.

»Romantični snubitev«

V glavnih vlogah: Marie Harell, Wolf Albach Betty, Christl Marilava, Paul Hörbiger, Otto Treister, Richard Romanovsky, Rudolf Carl in drugi. Predstave ob delavnikih ob 14 in 17.15

TEL KINO »MATICA« 17-41

Velefilm indijske mistike in ekstotike... Slovi M-NAKA balet... Izvirna glasba.

»Ešnapurski tiger«

V glavnih vlogah: nesmrtna La Jana, Gustav Diesel, Fritz van Duzen, Hans Süwe. Predstave ob delavnikih ob 15, 17 in 19

MALI OGLASI

HLAPCA

k paru konj sprejme špedicija v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 3939.

DVO ALI TRISOBN

STANOVANJE. Iže pošena in mirna družina s samimi odraslimi člani. Ponudbo upravi »Slov.« pod »Nujno« št. 3938.

ELEKTRO MOTOR

št. 3835 prodam; dva popolnoma nova po 3 ks 220-380. Bolešlav Cvetko, Rovte 159 nad Logatec.

TEMNO OBLEKO

novo ali malo rabljeno, boljše kvalitete, za srednjo manjšo postavu, kupim. Naslov pove uprava »Slovenec« pod št. 3940.

CEBELE

12 A-2 panjev v Lj. za prodajo. Ponudbo upravi »Slovenec« pod »Logatec« 3936.

»POD-SKEDENJ«

star, takoj prodam. Naslov so polize v upravi »Slovenec« pod št. 3937.

RJUHE

lahko rabljene in večjo bosansko preprogo kupim. Naslov v upr. »Slovenec« pod 3941.

MICES IN GOLAZEN

na stenice, bolhe, kurke, molje, miši, podgane, voluharje in bramarje zanesljivo pokončate s strupom, ki ga dobite v drogeriji Kanc, Zidovska 1.

KUPUJEMO

orazne cementne in druge povprečne vrste PETRONAFTA Trzin 11.

PEGE IN LISAJ

vam zanesljivo oddamo »ALBA« krema. DROGERIJA KANC, Zidovska ulica 1.

RAZNOVRSTNE PREDMETE

vam vnovi takoj v gotovino Trgovska pisarna za bančne in denarne posle Al. Platinšč. Ljubljana, Dvorčakova ulica 3-L.

POZORI

Kupljeno vrste in vrste vrste odpadke ter plačam po najvišji ceni. Greben Alojzij Galisova nabrežje 35, Ljubljana.

Zahvala

vsem, ki ste spremili k poslednjemu počitku našega predragega soproga in očeta, gospoda

Simona Rekarja

preglednika finančne kontrole

Posebno zahvalo dolgujemo t. d. duhovščini, njegovim stanovskim tovarišem, povsemu in čebelarstvenemu društvu. Dalje izrekamo toplo zahvalo vsem njegovim rojakom, prijateljem in znanem, ki so obšli krslo in njegov prezgodnji grob s cvetjem. Maja družinca bo darovana ob 7. Zalujocha: Ivanka, soproga: Marica, Iva, Milka, Ciril in Režika otroci in ostalo sorodstvo

Peršin Franc

narodnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 11. maja 1944 izpred občinskega doma na Ježici

na farno pokopališče k sv. Juriju v Stožicah.

Stožice, dne 10. maja 1944

Zalujocha družina

Peršinoval

Osveta

J. E. POLÁK

Izvirna povest iz časov Kelto v naših krajih

»To je res,« pritrđi Špártak, »ali...« Zdajci zatrobi stražnik Virdonov trklat.

Knez in trgovec prisluneta — »Sél je prišel,« reče knez. »Saj res; čakaj no; ravno sem ti hotel povedati tóle,« hiti Špártak.

V tem pa vstopi v sobo Nervijot, poveljnik Galimarove telesne straže, in naznani tóle: »Knez Galimar, sél je prišel!« »Kdo ga pošilja?« vprašuje knez razdoznan.

»Knez Tektosagunt,« pojasnjuje Nervijot.

»Naj vstopi!« veli knez. »Naj odidem?« vprašuje Špártak. »Ostaní!« veli knez. »Saj itak ne bo nič posebnega.«

Sél vstopi in se pokloni knezu...

»Tvoje ime?« vprašuje knez sla.

»Turigunte,« reče sél.

»Kdo te pošilja, Turigunt?« vprašuje knez sla dalje.

»Moj gospodar, knez Tektosagunt,« pojasnjuje sél.

»In kakšne vesti prinašaš?« mu seže knez v besedo.

»Pozdrav od kneza Tektosagunta in tóle,« reče sél in izroči knezu leskovo palico.

»Hvala,« reče knez slu; poveljniku svoje telesne straže pa naroči takole: »Nervijot, ti pa skrbí, da bo odšel Turigunt rez dvor kneza Galimara zadovoljen in vesel!«

»Knez Galimar, kot si velel, takó se bo zgodilo,« reče Nervijot.

In sél Turigunt in poveljnik knezove telesne straže sta odšla...

»Kaj neki bo takega?« vprašuje Špártak radoznan, ko sta Turigunt in Nervijot odšla.

Knez Galimar molči, obrača leskovo palico in čita na tihem...

»Vabilo,« reče knez, ko prečita poslano mu vest.

»Saj se me je videlo,« doda Špártak.

»Kakó to?« se začudi knez.

»Že za časa svojega bivanja na dvorcu kneza Tektosagunta sem čul, da bo njegov najmlajši sin, Anderot, zdaj enkrat

polnoleten in ga bodo sprejeli na najslavesnejši način med vojnike in mu opasali meč,« razlaga Špártak.

Knez čita medtem vabilo še enkrat...

»Da, saj ravno to je,« pritrđi knez.

»Namreč?« vprašuje trgovec.

»Tó je, kar si ravnokar pripovedoval,« razlaga knez. »Vabilo je na proslavo sprejemanja knezovega najmlajšega sina Anderota med vojnike.«

»In to bo?« vprašuje trgovec.

»Prvo jutro po tretjem ščipu po kre-su,« odgovori knez.

»To bo pa kmalu,« reče Špártak.

»Samó še sedemkrat bo vstalo sonce,« dodá knez.

»Galimar, ob tej priliki pa se boš setal tudi z Albavinto,« reče Špártak.

»In ti, Špártak?« vprašuje knez. »Kaj se ti res takó mudi?«

»Galimar,« razlaga trgovec, »pot me vodi po kupčijah še daleč proti severu; tja daleč čez visoko gorovje grem v deželo, preko katere vali svoje valove mogočna reka Drava.«

»Greš torej še preko mejá dežele, preko katere vali svoje valove zelena Sava?« vprašuje knez trgovca.

»Da, v pokrajine reke Drave grem; od ondot pa me bo vodila pot v sončne pokrajine reke Soče tja doli do morja, od koder se popeljem z ladjo v svojo sončno domovino Grčijo,« razlaga Špártak.

»Naj ti bo pot v domovino srečna,« želi knez trgovcu.

»In tebi, Galimar, naj bo pot srečna na dvorec kneza Tektosagunta; in še srečnejša z Albavinto domov na tvoj dvorec,« se zahvaljuje Špártak in se priklanja knezu Galimaru skoraj do tal.

»Špártak, na veselo svidenje,« reče knez in mu proži roko.

»Galimar, in da te najdem takrat že v družbi kneginje Albavinte,« želi ob slovesu trgovec knezu.

Knez na to ni odgovoril; le zgenil je z ramama; in v tej gesti je bilo jasno čitati:

Kdo ve? —

Knez je spremljal trgovca do vrat; tod sta se še enkrat poslovila in se razstala...

Nato je odšel knez na hodnik, uprl pogled proti vzhodu in v duhu je gledal srečo, ki prihaja v podobi lepe Albavinte na njegov dvorec.

6.

Od dneva, ko je dobil knez Galimar povabilo od kneza Tektosagunta, so tekle dnevi knezu Galimaru takó počasi, da še nikoli ne takó; minili pa so le.

In lepega dne se je napotil knez Galimar od doma; za spremetvo si je izbral četo najlepših in napogumejših velmož.

Konji, obleka, oprema in orožje so bili izbrani; tudi konji, ki so nosili darove za kneza Tektosagunta, so bili izbrani; zakaj kneza Galimara bi bilo sram, če bi ljudje ugibali, da je izbral za nosače da-

rov kljuséta zató, da bi ne bilo treba dajati preveč darov.

Rog stražnika Virdomara je naznanjal odhod kneza Galimara in njegovega spremstva; ko so odjezdili, je bilo megleno jutro; a megla je obetala lep dan.

Sprejdi je jezdi! knez Galimar; na desni in levi sta ga spremljala brata Arjovint in Arvenulf; za temi tremi pa je jezdi! brat Ingnot; za Ingnotom pa je jezdi! četa izbranih velmož; ta četa sicer ni štela več nego pideset mož, z ti so bili bojovniki, ki bi se v slučaju napada uprli tudi četi sovražnikov, ki bi štela deseterkrat toliko mož.

Drevje je bilo že v poznem poletnem zelenju; jesensko hladan veter ga je majal, da je mogočno šumelo; tu in tam se je utrgal kak veli list, plaval je nekdo časa po zraku, potem pa je padel na tla in čakal, da zvane še bolj in ga pomeš veter med one, ki so prihajali že v temno-rjavo barvo, ki je oznanjala prehod v trohnenje, razpadanje in gnitje.

Galimar je molčal; da bi ga ne motila, sta pojizdirila Arjovint in Arvenulf naprej, ko pa sta prijezdila na klanec, na katerem stoji sedaj cerkev Matere božje na Zaplazu, sta se ustavila in dala Galimar; z dvignjenima levicama znak, naj ustavi konja in četo; ko se je to zgodilo, prijezdila Arjovint in Arvenulf nazaj in povesta Galimaru, da jezdi pred njima v dolino četa vojniki.

»Čigava?« vpraša knez Galimar.